

**QUALITY OF INFANT CARE AMONG NULLIPAROUS
TEENAGE MOTHERS IN BURIRUM PROVINCE, THAILAND**

WATCHARAPORN HOONTANEE

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
(HUMAN REPRODUCTION AND POPULATION PLANNING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2007

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

การเลี้ยงดูทารกของมารดาวัยรุ่นครั้งแรก ในจังหวัดบุรีรัมย์ (QUALITY OF INFANT CARE AMONG NULLIPAROUS TEENAGE MOTHERS IN BURIRUM PROVINCE, THAILAND)

วิทยากรณ์ หุนตระณี 4837986 RAHP/M

วท.ม. (การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ศัญญา ภัทรชัย, พ.บ. ว.ว.(สูตินรีเวช), สมศักดิ์ สุทัศน์วรวิติ, พ.บ. ว.ว.(สูตินรีเวช), วชิระ สิงหะกษेत्र, ศก.ม. (ประชากรศาสตร์)

บทคัดย่อ

การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีผลกระทบต่อทั้งมารดาและทารก เนื่องจากมารดายังไม่พร้อมสำหรับการตั้งครรภ์และมีบุตร การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลักษณะการตั้งครรภ์ของมารดาและการเลี้ยงดูทารกเปรียบเทียบระหว่างมารดาวัยรุ่นและมารดาผู้ใหญ่ในเขตชนบทของประเทศไทย การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มมารดาวัยรุ่นอายุน้อยกว่า 20 ปีจำนวน 50 รายและมารดาผู้ใหญ่อายุ 25-30 ปีจำนวน 50 รายที่มีภูมิลำเนาและคลอดบุตรที่โรงพยาบาลนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ระหว่างเดือน ธันวาคม พ.ศ.2548- มิถุนายน2549 สถิติวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวน อัตรา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Chi-square test และ Independent t-test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

ผลการศึกษาพบว่า มารดาวัยรุ่น มี เศรษฐฐานะ และ การศึกษา ต่ำกว่ามารดาผู้ใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มารดาวัยรุ่นมักจะไม่ได้สมรสหรือแยกกันอยู่มากกว่า การตั้งครรภ์ พบว่า มารดาวัยรุ่นไม่มีการวางแผนการตั้งครรภ์ ฝากครรภ์ช้าและจำนวนครั้งของการฝากครรภ์น้อยกว่า แต่คลอดทางช่องคลอดได้มากกว่ามารดาผู้ใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.007$) การเลี้ยงดูทารก พบว่ามารดาทั้งสองกลุ่มมีเลี้ยงดูทารกเองและมีญาติเป็นผู้ช่วยเลี้ยงดูในอัตราร้อยละ 26 และร้อยละ 16 ตามลำดับ การเลี้ยงดูทารกอายุ 0 – 3 เดือน พบว่าคุณภาพการเลี้ยงดูทารกของมารดาทั้งสองกลุ่มโดยรวมเมื่อนำมาวิเคราะห์พบว่าไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในด้านการกระตุ้นพัฒนาการของทารก มารดาผู้ใหญ่มีคุณภาพการเลี้ยงดูทารกในด้านนี้ดีกว่ามารดาวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.007$) การเลี้ยงดูทารกอายุ 3 – 6 เดือน ผลการศึกษาสอดคล้องกับการเลี้ยงดูทารกอายุ 0 – 3 เดือนและเป็นที่น่าสังเกตพบว่าคุณภาพการเลี้ยงดูทารกมีแนวโน้มลดต่ำลงในเกือบทุกด้าน ส่วนการเปรียบเทียบคุณภาพการเลี้ยงดูพบว่า มารดาผู้ใหญ่ดูแลทารกได้ดีกว่าในด้านร่างกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.02$) สรุป การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีความไม่พร้อม การฝากครรภ์ช้าและน้อยกว่าผู้ใหญ่ ส่วนคุณภาพการเลี้ยงดูทารกทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันไม่มากนัก เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือจากญาติเป็นส่วนใหญ่อะไรก็ตามควรมีการแนะนำ ส่งเสริมในการเลี้ยงดูทารกและส่งเสริมให้มีการคุมกำเนิดให้มากขึ้นในกลุ่มวัยรุ่นเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม

QUALITY OF INFANT CARE AMONG NULLIPAROUS TEENAGE MOTHERS IN BURIRUM PROVINCE, THAILAND.

WATCHARAPORN HOONTANEE 4837986 RAHP/M

M.Sc. (HUMAN REPRODUCTION AND POPULATION PLANNING)

THESIS ADVISORS: SANYA PATRACHAI, M.D.(THAI BOARD OF OB & GYN.),

SOMSAK SUTHUTVORAVUT, M.D.(THAI BOARD OF OB & GYN.),

VAJIRA SINGHAKAJEN, B.A.(STAT.),LL.B.,M.A.(DEMOG.)

ABSTRACT

Teenage pregnancy has many adverse effects on both mothers and infants. Teenage mothers are not ready to be pregnant or raise a child. The aim of this analytical research was to compare characteristics of mothers, antenatal care, delivery pattern and quality of care compared between teenage and adult mothers. The sample size were 50 mothers in each group (teenage mothers aged less than 20 years old, adult mothers aged 25-30 years old) who were resident near and delivered at Nangrong Hospital, Amphur Nangrong, Buriram Province, Thailand, during December 2005 – June 2006. The descriptive statistics included percentage, mean and standard deviation. Chi-square test and Independent t test was used to test hypotheses at the significance level of $p \leq 0.05$. SPSS/PC⁺ statistics program was applied.

The results showed that teenage mothers had lower financial, status and lower educational level than adult mothers. Teenage mothers were more unmarried or separated from their husbands. Both findings were of a significant difference ($p=0.005$). Regarding pregnancy characteristics, teenage mothers had more unplanned pregnancies and had later and fewer ANC visits. However, teenage mothers had more vaginal deliveries. Regarding quality of infant care, there was no statistical difference between groups. It may be because both groups had help and support from their grandmothers. Quality of care of infants (0-3 months) was not different between two groups, except for developmental care, for which adult mothers were better with a statistical significance ($p = 0.007$). Quality of care of infants (3- 6 months) between two groups were also similar with the addition that physical care by adult mothers was better, with a statistical significance ($p = 0.02$).

In conclusion, teenage pregnancy has many problems such as being unplanned and later and fewer ANC visits. Although quality of infant care between two groups was mostly similar, because of supports from grandmothers and relatives, prevention of teenage pregnancy by contraception should be encouraged to prevent unplanned pregnancy.

KEY WORDS: QUALITY OF INFANT CARE / TEENAGE MOTHERS

64 pp.